GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 47.

W Niedzielę Dnia 13 Czerwca 1802

Z Wiednia d. 5. Czerwca.

Wiadomo; iż J. C. K. M. postanowił ieszcze w roku przeszłym nadworną kommissyą do urządzenia dobroczynnych ostanowień dla ubostwa. Kommissya ta podała iuż część swoich proiektow J. C. K. Mci; stosownie więc do tych proiektow potrzebna iest wiedziec liczba tuteyszego ubostwa, zaczem wolą iest J. C. K. Mci, aby się każdy zgłaszał do pomienioney kommissyi z potrzebnemi dowodami swego ubostwa.

Znany tuteyszy medyk Antoni Frölich, posłał Królowey Jmc Pruskiey przez tuteysze pruskie poselstwo wydaną niedawno swoią Xiążkę " O pierwszey zasadzie ludzkiego szczęścia z fizycznego wychowania i ukształcenia wypływaiącego. " Za co ta Monarchini umieiąca cenic nauki następuiącem biletem go zaszczyciła:

» Przysłana mi Xiążka: o zasadzie szczęścia &c. wielce mnie ukontentowała, dla tego nie omieszkuię podziękowac WPanu za udzielenie mi iey, zostaiąc zawsze WPana życzliwą.

W Potsdamie d. 12 Maia 1802.

Ludwika Królowa Pruska.

Z Presburga mamy wiadomości do d. 1 t. m. — D. 30 Maia była schadzka u dworu. D. 29 było siodme posiedzenie seymu, na którym Arcy Xżę Jmc Palatyn doniosł zgromadzonem magnatom i stanom, że naywyższa odpowiedź J. C. K. Mci na uczynione od stanow pod d. 22 przełożenie, iuż nastąpiła. Odpowiedź ta została odpieczętowaną i w głos przez palatyneńskiego sędziego de Aczel stanom przeczytana, na co powszechney radości okrzyk nastąpił, i na tem posiedzenie się zakończyło.

Z Hamburga d. 22. Maia.

Oto iest treść noty, którą minister hanowerski w Berlinie podał świeżo ministeryum pruskiemu: "Gdy po zawarciu i potwierdzeniu traktatu w Amiens następuie ukończenie wynadgrodzeń i sekularyzacyi, J. K. Brytańska Mość nie tracąc czasu oświadcza na nowo, że ieżeliby biskupstwo Hildesheim było sekularyzowane, tedy na mocy układow iest iego własnością, i nigdy nie pozwoli, ażeby w inne przeszło ręce; daley że biskupstwo osnabruckie iest mu traktatem westfalskim przeznaczone, a zatem nie może służyc za teraźnieysze wynadgrodzenie; procz tego J. K. M. ostrzega sobie prawo do

opactwa Korwey, iako należącego do domu Brunświckiego i Luneburg, a szczególniey do miasta Hoexter. J. K. M. ma sobie za obowiązek ponowić to przyiacielskie oświadczenie, iuż to dla nie zostawienia naymnieyszey wątpliwości w ufności Króla Jmć pruskiego, iuż dla okazania swey chęci utrzymania dobrego porozumienia z dworem berlińskim, którego Król Jmć dał mu dowody, &c.

Z Genui d. 3. Maia.

Prawie tu opasani iesteśmy od rozboynikow gościńcowych. Dowodca ich Diabeł (nazywa się il Diavolo) ma głowną kwaterę w Capenardo, a będący pod iego dowodztwem, podrożnych rabnią. Niedawno zabrali kupcowi angielskiemu Lidven, dwie paki towarow, wkrotce potym odebrał od ich herszta obietnicę na pismie zwrocenia ich, zaopłatą 2500 liwr. W liście tym wyrażono. "Przyrzekamy na nasze słowo honoru, oddać natychmiast Lidvenowi obydwie paki, które może do Genui zabrać. Gdyby nie miał wozu to obowięzuiemy się sami transportem zatrudnić. Damy mu oprocz tego potrzebne paszporta, ażeby od naszych patrolow nie był więcey napastowany; a ieżeli chce, to mu dodamy konwoy, aż do pierwszego stanowiska żołnierzy Liguryyskich. Dan w naszym pomieszkaniu w Capenardo, dnia 26 Kwietnia 1802, a 3go roku naszego rządu.

Podp. *Jozef Musso*, uazwany *Diabłem.*

Onegday, kapitan Pico, wymaszerował z oddziałem woyska, w którym iest 100 grenadierow przeciw Diabłowi, przyrzekaiąc, iż go żywego lub umarłego przyprowadzi, ale il Diavolo ma wielu stronnikow.

Z Londynu d. 25. Maia.

D. 18 t. m. subskrybenci na wystawienie posągu P. Pittowi mieli schadzkę, na którey uradzono, aby odwlec wystawienie posągu, a zebraną summę do banku publicznego dadź na procent, i dopiero po śmierci P. Pitta o wystawienie posągu pomyśleć. To odwleczenie iest skutkiem prozby P. Pitta. Zebrana summa wynosi 3,500 f. szt. (140,000 zł. pol.) Gazeta the Times mówi, że P. Pitt weydzie w małżeńskie związki z corką lorda Carrington.

Z dnia 20 na 21 w nocy schłonęła część magazynu w Woolwich. Pożar w 4ch mieyscach razem, z budy iednego malarza i kowala wybuchnął. Szczęściem wiatr odwrocił ogień od robotalni i składu bomb i prochu, którego zapalenie wielkąby było szkodę miastu przyniosło. Tylko 3 bomby wyleciały na powietrze, i kilka armat kruszczowych stopiło się. W czasie pożaru bramy prowadzące do składu zamknięto przed ludem, który zamiast pomagania woyskowym w gaszeniu, przeszkadzałby był tylko przez swoie zamięszanie. Szkodę przez ten pożar zrządzoną szacuią do 40 mill: zł. pol.

Lord Nelson kupił folwark w Surrey nie daleko Londynu, gdzie teraz wraz z Panem William i lordową Hamilton bawi.

Gazety nowego Jorku pod d. 17 Kwietnia zawieraią następuiące wiadomości z wyspy St. Domingo:

D. 22 Marca przybyły do Kapu francuzkiego 3 listy Toussainta 1 do jen: Leclerc, 2gi do jenerała Boyer, a trzeci do Municypalności, w którym żąda od mieszkańcow, aby zabrawszy swoie maiątki w 8 dniach do Francyi powrócili, inaczey kogo tylko z białych za przybyciem swoiem w mieście zastanie, nie wyymuiąc nawet kobiet i dzieci wytnie. Okręty amerykańskie w tym porcie wiele ucierpiały. Nasz agent P. Lear uczynił przeciwko temu mocne przełożenia. Francuzi na wszystko cenę stanowią, niepozwalaiąc nawet wykładać na ląd

towarow, tylko na francuzkie okręty zabieraią. Beczka pszenney mąki, za którąby mieszkańcy chętnie 16 talarow dali Francuzom iest za 12 przedawana, i to tylko ¼ część płacą w gotowiznie, a trzy części w wexlach, któ re po 50 od sta tracą. Amerykanin Low, który 230,000 dolarow stracił do Francuzow utopił się z tey przyczyny.

Rigaud z kilku set oliwkowych ludzi z Kuby do Port-au-Prince przybył, ale czarni, którzy się poddali, tak dalece z tey miary byli nieukontentowani, że oliwkowi na powrot odpłynąć musieli. Twierdzy Cretet-a-Pierrot 800 czarnych broniło, którzy prawie wszyscy od oręża polegli.

Nasze dzienniki mowią, że woyska opuszczaiąc wyspę S. Tomasza od mieszkańcow nagabani byli, lud zatem iedney fregaty wysiadł na ląd, i zniszczył wszystkie domy przed któremi bandera powiewała. To zatrwożyło tak dalece miasto, że rządca napisał list do kommendanta fregaty prosząc o zabranie na statek ludzi, co zaraz nastąpiło. St. Croix została oddana d. 15, a Sty Tomasz 19 Kwietnia.

Jenerał Gaenfield został mianowany kommendantem w Indyach zachodnich. Xiążę Bouillon złożył kommendę wyspy Jersey i do Portsmut przywinął.

Na obchod urodzin P. Pitta będzie wielka biesiada w oberży London, na co iuż 600 billetow przedano.

Lord Whithworth dopiero na ten czas do Paryża wyiedzie, gdy poseł francuzki do Londynu mianowany zostanie.

Jenerałowi Regnier za poiedynek z jenerałem Destaing na 30 mil od Paryża oddalic się kazano.

Krolowa na obchod pokoiu dała nader wspaniałą ucztę. Krol nadzwyczay aż do 4 godziny tam się bawił, oświadczywszy swoie żądanie ażeby młodzież zawczasu się nie rozchodziła.

Wielu Anglikow w Madrycie domaga się teraz powrocenia swoich maiątkow, zabranych im na początku woyny. Już więcey 30 okrętow europeyskie towary z portow hiszpańskich do osad tego mocarstwa powiozło.

Gazeta dworska mieści w sobie adresa podziękowne miast Jorku, Portsmut, Newkastlu i innych za przywrocenie pokoiu.

D. 19 t. m. lord Hawkesbury wprowadził na wstępną audyencyą do Krola ministra szwedzkiego barona Silverhielma, który też oddał swoie listy zaufalne.

P. Karol Arbuthnot został mianowany naszym posłem nadzwyczaynym przy dworze szwedzkim.

Do Indyow wschodnich wysłano rozkazy, ażeby gwardya margrabi Wellesley zniesiona była. Powraca on do Anglii. Kompania wschodnioindyyska wyznaczyła pensyą nabobowi Oude, a iego kray zaiąwszy, oddała pod namiestnictwo bratu margrabi Wellesley.

D. 23 t. m. lord prezydent miasta Londynu dawał wspaniałą ucztę dla wolnych braci angielskiey loży, na którey Xżę Walli i wielu mistrzow frankmassońskich znaydowało się.

Ob. Otto otworzył tu także protokuł dla tuteyszych Francuzow, aby swoie głosy względem dożywotniego konsulatu Bonapartego zapisywali.

Nasz Król posłał w upominku cesarzowi marokańskiemu 10 polowych armat.

Czyste dochody z naszey poczty wynosiły w ostatnim roku 858,000 f. szt. (34,320,000 zł. pol.) które do skarbu narodowego oddano. W r. 1761 wynosiły tylko 36,400 f. szt. (1,456,000 zł. pol.) i odtąd corocznie

)*(

wzrastały. Poczta szkocka w roku 1761 przynosiła 7345 f. szt. (293,800 zł. pol.) w roku zaś ostatnim 85,791 f. szt. (3,431,040 zł. pol.)

Nowa opera *Il fanatico di Berlino* miewa licznych widzow.

Hrabstwo Glocester dało w upominku doktorowi Jenner starożytne srebrne naczynie. Prozba Pana Jenner o narodową nadgrodę za wprowadzenie krowiey ospy została podana parlamentowi d. 20 t. m. Rapport w tey mierze będzie w przyszłym tygodniu uczyniony.

Z Paryża d. 24. Maia

Tuteyszy minister cesarski otrzymał z kancelaryi stanu okolnik, względem wyiazdu Cesarstwa Jchmość na seym węgierski, i doniosł o tem naszemu rządowi.

Xiążę następca Sax - Weymar był prezentowany konsulowi przez rossyyskieg posła.

Tutęyszy kommendant Junot ogłosił przy parolu, że w tey chwili, w którey lud na nayważnięyszę pytanie głosuię, źle myślący nieprzestaią intryg dla wzniecenia nieufności; korzystaiąc z momentalney drogości chleba, na głod się skarżą, i rownie fałszywe iak buntownicze wieści rozgłaszaią; ale nie braknie chleba Paryżowi i nie będzie droższy, i zabieży się źle myślącym zamieszania spokoyności publiczney.

Z Hollandyi przybywa podostatkiem do portow naszych zboża, z Gdańska także spodziewamy się więcey 200,000 centnarow pszenicy.

Prezydent antwerpski przybył tu w charakterze deputowanego; Antwerpia chce w Paryżu ciągle swoią deputacyą utrzymywać.

Ze wszystkich okolic Francyi, z Bordeaux, Orleanu, Bourges &c. przybywaią teraz adresa, z zapałem żądaiące ażeby Bonaparte był dożywotnim konsulem. W adresie Bruxelli i departamentu de la Dyle, oświadczono życzenie oglądania Bonapartego w Belgium, i żeby od czasu konkordatu poiednoczyły się wszystkich Francuzow serca.

Ciało Prawodawcze.

Gallois zdaiąc d. 20 t. m. rapport w ciele prawodawczem o pokoiu amieńskim, wyraził: " Nie, Europa nie ma się przyczyny obawiać, ażeby Francya zaślepiona fałszywemi wyobrażeniami wielkości, miała wkrótce szukać nowey chluby w zawodzie woiennym; ten nie zgadza się ani z iey chwałą, ani z iey dobrem. Ja powtarzam z rządem, iż wiele lat przeminie bez zwycięztw, bez tryumfow. ,, Traktat pokoiu iednomyślnością przyięty został. — Toż ciało przyięło proiekt honorowey legii. Rzymianie nazwali byli Marka Marcella mieczem Rzymu, w ciele prawodawczem idąc za ich przykładem, nazwano Bonapartego *mieczem Francyi.* — Proiekt złączenia portu Ostendy i proiekt niewoli osad, iako też handlu Murzynami przyięty także został 211 głosami przeciw 65. — Darrac wniosł potem, ażeby na pamiątkę pokoiu amienskiego wybity został złoty medal kosztem ciała prawodawczego. Meddal ten ma wyobrażać twarze wszystkich 3 konsulow i im będzie poświęcony. Kommissya dozorcza ma się wykonaniem iego zatrudnić. —— Nigdy większa oppozycya nie pokazała się w trybunacie i wciele prawodawczem iak podczas roztrząsania proiektu względem legii honorowey, wszelako większość na stronę iego przeważyła. — Ciało prawodawcze zakończyło d. 20 swoie nadzwyczayne posiedzenia. Konsulowie winszowali mu przez poselstwo postanowienia ważnych ustaw względem pokoiu, obrządkow religiynych, honorowey legii i t. d. zapowiadaiąc oraz, iż na przyszłych posiedzeniach podana mu będzie do roztrząsania xięga ustaw cywilnych, sądowych, handlowych i t. d.

Dnia 25. Maia.

Dzisieyszy Monitor mieści w sobie depesze z St. Domingo. Z nich się pokazuie, że Toussaint chce weyśdź w negocyacyą, i że pora dżdzysta przer-ała czynności woienne.

List jenerała Leclerc do ministra marynarki z główney kwatery Port Republicain d. 11 Germinal (1go Kwietnia) r. X. Rzepltey francuzkiey.

Obywatelu Ministrze! Po zaięciu Cretet-à-Pierrot Dessalines ścigany uciekł w lasy. Kazałem załodze w Mirabelais przeciąć mu drogę. Dessalines chciał poyśdź na przeboy, ale został odparty, i cofnąwszy się ku Cahois błąka się tu i owdzie z garztką swoich ludzi. Obwarowałem na nowo twierdzę Cretet-à-Pierrot i załogę w niey osadziłem. Gdy eskadra do Port Republicain przybyła wysłał jenerał Boudet swoiego adiutanta obywatela Sabé. Ten był od czarnych przytrzymany, którzy go z sobą z gory na gorę, z lasu do lasu wodzili, nawet 20 razy śmiercią mu zagrażali. Opisy rzezi, których był świadkiem, zgrozą przeymuią. D. 29 Marca kazał go Toussaint przywieśdź do siebie, uskarżał się przed nim na przykre rzeczy położenie, i odesłał go z listami do nas. Zdaie się, że Toussaint ieszcze ma nadzieię przez swoy zmienniczy charakter wydobydź się z przykrego położenia swego. Zaczyna nakoniec potęgę Francyi poznawać. Użyłem wszystkich srodkow, dla ukończenia rozpoczętego dzieła negocyacyi, chociaż po takim niecnocie niewiele się można spodziewać. — Pozdrowienie i uszanowanie.

Podpisano *Leclerc.*

Drugi list jenerała Leclerc do ministra marynarki z główney kwatery Cap Français d. 19 Germinal (9 Kwietnia) r. X. Rzpltey francuzkiey.

Ob. Ministrze! Przybyłem do Kapu dla dopomożenia odbudowaniu się tego miasta. W tym momencie przybyły okręty liniowe Zelé i Tourville. W Brest wsiadło wielu rekrutow bez broni. Jest to błąd wielki, bo nasze składy osłabia. Trzy pocztowe statki, maiące co miesiąc odpływać, nie odchodzą regularnie. Powinniśmy przynaymniey co tydzień ieden pocztowy statek tu zawiiaiący widzieć, aby żołnierze od swego rodzeństwa wiadomości mieć mogli. Jeszcze nie widziałem części hiszpańskiey, myślę iednak wyiechać do Sto. Domingo, a potem w Kapie ze 2 miesiące przepędzić. Potrzebowałbym cieślow, stolarzow, mularzow, którzy nie mogąc się we Francyi utrzymać, tu znaleźliby wiele do roboty, i mogliby zebrać maiątki. Pora się dżdzysta teraz zaczyna. Rołożę tąk armią, aby ile możności naymniey ucierpiała. Szczęściem, żeśmy w dobrey porze przybili, i mieli czas przyzwyczaić się do klimatu. — Pozdrowienie i uszanowanie.

Podp. *Leclerc.*

Z Brestu pod d. 17 t. m. donoszą, że brat jenerała Leclerc przywiozł świeżo z St. Domingo depesze na fregacie Wierna. Okręty liniowe Pesayo i Conquerant o 74 armatach odpłynęły do St. Domingo.

Do Bordeaux przybył z Rio de la Plata okręt Valliant. Oprocz bogatego ładunku skor, miedzi &c. przywiozł ieszcze 750,000 frankow w piastrach z których 150,000 należy do ludzi okrętowych za zdobycze.

W Kadyxu wkrotce spodziewaią się 20 mill. piastrow w gotowiżnie z Ameryki hiszpańskiey, co z przywiezionemi iuż 36 mill. piastrow czyli 180 mill. frankow (900,000,000 zł. pol.) uczyni.

Już tuteysze spichrze są dostatecznie zbożem opatrzone, a codzień ieszcze nowe czynią dowozy, Palenie wodki iest wcałey Francyi zakazane.

Tuteyszy arcybiskup Debelloy tytułuie się: " J. Debelloy z bożey łaski i powagi stolicy apostolskiey arcybiskup paryzki &c. „

Malowidła zdobiące salą kongresową w Amiens, zostaną tam dla pamiątki.

Tuteyszy ambassador batawski ob. Shimmelpennink otrzymał w podarunku od Króla angielskiego iego portret kameryzowany.

Oto iest ieden z listow Toussainta, o których jenerał Leclerc w pierwszym liście swoim pod d. 9 Marca wspomina, (zobacz przeszły Nr. Gazety) a który szczęściem wykonany nie został.

Wolność. Równość.

Toussaint - Louverture Rządca w St. Domingo, do jenerała brygady, ob. Domago, kommendanta w powiecie Jeremie; w głowney kwaterze St. Marc dnia 20 *Pluviose roku* X. (9 *Lutego.*)

" Posyłam do Ciebie moy Kochany Jenerale, moiego adiutanta; odda on Ci ninieysze pismo, i opowie Ci ustnie moie zlecenia. Biali Francuzcy osadnicy, którzy się z niemi połączyli, chcą nam odebrać wolność. Przybyło wiele okrętow i woyska, które zaięły miasto Cap, Port-Republicain, i twierdzę Liberté. Miasto Cap, po dzielnym odporze, musiało ustąpić przewadze; lecz nieprzyiaciele znaleźli go i okolice w perzynę obrocone. Fortecę na powietrze wysadzoną, i wszystko popalone. Jenerał brygady Age, zdrayca, oddał im miasto Port-Republicain, twierdza Beroton podobnież zostaie w ręku nieprzyiacielskich, poddawszy się przez tchorzstwo i zdradę szefa batalionu Bardet. Wszystkie inne nasze pozycye znayduią się w należytym stanie obrony. Ze zaś stanowisko Jeremie z natury samey iest mocnem, przeto będziesz się w nim utrzymywał, i ze znaną bronił walecznością. Niedowierzay białym; oni cię zdradzą, ieżeli tylko potrafią; wyraźnie bowiem żądaią, ażeby się nasza powrociła niewola. Daię Ci więc nieokreśloną władzę wszystko, cokolwiek uczynisz, przyymę; zbierz osadnikow, wykaż im doskonale tę prawdę, iż niepowinni zawierzć obłudnym ludziom, którzy skrycie dostali odezwy od białych francuzkich, i mogliby ie rozdawać w zamiarze uwiedzenia przyiacioł wolności. Nakazuię jenerałowi brygady Laplume, ażeby zapalił miasto Aux Cayes, tudzież inne miasta i wszystkie wioski, w przypadku, ieżliby niemogł odeprzeć nieprzyiaciela, a w ten czas wszystkie woyska po rozmaitych stoiące załogach, i wszyscy robotnicy plantacyow, wzmocnią Twoią siłę w Jeremie. Porozumiesz się zupełnie z jenerałem Laplume, (który przeszedł potem na stronę Francuzow) ażeby rzecz tę, iak naylepiey uskutecznić. Powinieneś zatrzymać żony wszystkich robotnikow w plantacyach, i używać ich dla opatrzenia się w znaczną ilość żywności. Spuszczam się zupełnie na Ciebie, daiąc Ci wolność czynienia wszystkiego, coby zmierzało do wybicia się z pod obmierzłego iarzma. Życzę Ci dobrego zdrowia. Pozdrowienie i przyiaźń.

Podp. *Toussaint - Louverture.*

Z Ratysbony d. 24. *Maia.*

Sprawuiący tu interesa francuzkie ob. Bacher podał dziś następuiące pismo dyrektoryi Rzeszy, z prozbą udzielenia go członkom seymu.

Wypis z listu ministra związkow zewnętrznych do ob. Bacher. Dan w Paryżu d. 11. *Maia.*

Obywatelu! W dzisieyszym Monitorze, który ci posełam znaydziesz wyrok rządowy zapytuiący się ludu czyli Bonaparte może bydź dożywotnim konsulem, z przyłączoną odpowiedzią, pierwszego konsula senatowi, na czem wiele zależy, ażebyś weyrzał w powody

tego, i dał one poznać. Zasady obu krokow z iednego źrodła wypływaią. Skutkiem ich bydź powinno przekonanie innych narodow, iak ścisły związek iednoczy mniemania i życzenia ludu francuzkiego z rządem, i wystawienie na pewnych zasadach trwałości związkow łączących Francyą z innemi mocarstwami. Wszystkie te uwagi są słuszne, i na początku dekretu senatu wyraźnie wymienione. Gdy iednak szacunek rządu, a szczególniey pierwszego konsula względem powagi narodu, wskazał mu potrzebę udania się w tey mierze do głosu ludu dla uświęcenia takowego czynu, tedy ublizyłby dostoyności tey naywyższey władzy, gdyby przy powierzeniu mu trwałości pełnomocnictwa, odwlekał termin maiący mu tę trwałość zabezpieczyć, która iedynie przez mądrość i zdanie ludu zatwierdzona bydź może. Te uwagi skłoniły rząd do zasiągnienia w tak ważney okoliczności rady francuzkiego narodu, zwłaszcza kiedy ta okoliczność ściśle iest połączona z dobrem przemysłu, kredytu, spoykoyności i chwały Francuzow.

Podp. *Kar. Maurycy Talleyrand.*

D. 23 t. m. umarł tu uczony exiezuita Franciszek Xawery Feller w r. 68 życia swego. Był on autorem dziennika *Journal historique & politique. Luxembourg & Mastricht od r.* 1774 *do r.* 1794 *w* 70 tomach i wielu dzieł innych. Jego pisma oryginalne składaią więcey 120 tomow. Oprocz nie wydanych ieszcze rękopismow nic więcey nie zostawił. W całem życiu nie starał się o dostoyności, ani bogactwa. Przez ostatnie 4 lata żył z łaski tuteyszego Biskupa.

Przeznaczony do Paryża ambassador turecki wiezie z sobą wiele skrzyń z osobliwościami wschodniemi dla pierwszego konsula i ministrow francuzkich, a dla Pani Bonaparte Szal nader bogaty.

Z Stokolmu d. 14. *Maia.*

Królestwo Jchmość i Xiężna Badeńska wdowa z dziećmi, dziś o 9tey rano do Skanii udali się. Gdy iechali przez miasto, garnizon stał w paradzie i z armat ognia dawano. Xiężna Badeńska rożne podarunki dworskim naszym urzędnikom rozdała. — W drodze do Helsingborg zatrzymaią się Krolestwo Jchmość i Xiężna Badeńska, parę dni w obozie w Skanii, gdzie także 2 regimenta szwedzkiey iazdy są ściągnięte. Dnia 26 lub 27 przebędzie Xiężna Badeńska Sund, a Królestwo Jchmość dnia 1 Czerwca maią tu powrocić.

Okręt Delphine pod dowodztwem kapitana Ameen przypłynęł tu z Karlskrony; iutro rano zabierze zwłoki Xcia Badeńskiego w miedzianey trumnie złożone, i za pierwszym pomyślnym wiatrem do Lubeki wyydzie pod żagle.

Dnia 21. *Maia.*

Dziś przybył goniec od naszego ministra z Londynu z ratyfikacyą angielską pod d. 30 Marca naszego przystąpienia do ugody petersburskiey na d. 17 Czerwca 1801 zrobioney. Przywrocenie przyiaźni obu mocarstw wiele doznało trudności. Wahanie się angielskiego ministeryum z odpowiedzią na przełożenia Szwecyi względem rożnych wynadgrodzeń, czyniły niepewnym skutek negocyacyow. Nakoniec podługich z obu stron sporach oświadczył rząd angielski, że wyda wszystkie sekwastrowane i zdobyte własności, i gdy dał zapewnienie, że pozostałe pretensye sprawiedliwie roztrząśnione będą, ratyfikacye d. 11 t. m. wymienione zostały. Jeszcze przed wymianą ratyfikacyi już rząd angielski wysłał rozkaz wydania naszemu deputowanemu wyspy Sgo Bartłomieia, i zdięcia sekwestru z

maiątkow szwedzkich. Okręt kompanii zachodnioindyyskiey Tryten i okręt Wenus ieszcze przed wymianą ratyfikacyi ogłoszono za wolne, i zezwolono na wynadgrodzenie ich szkod. Traktat handlowy roku 1761 będzie przeyrzany i poprawiony z przystosowaniem do zmienionych okoliczności. Co się tycze konwoiu w roku 1798 zabranego, spodziewamy się, iż podług oświadczynia angielskiego ministra, ta rzecz aczkolwiek iuż rozsądzona, będzie ieszcze po wymianie ratyfikacyi do roztrząśnienia wzięta, i przez zniesienie się obu dworow dostatecznie załatwiona. Te są głownieysze szczegóły ostatnich wypadkow. Wzbudzaią one nadzieię, że przyiaźń i zobopolne zaufanie na nowo wzmocnionemi i ustalonemi zostaną.

Z Neapolu d. 4. Maia.

Swięto S. Januarynsza było tu d. 1 i 2 t. m. z wykłemi uroczystościami obchodzone; krew tego S. sączyła się do zbudowania wiernych.

Woyska francuzkie wychodzą z naszego krolewstwa; Tarento iest iuż opuszczone. Woyska rossyyskie za miesiąc udadzą się do Korfu; popłynie z niemi hrabia Mocenigo przybyły z Petersburga, który ma zlecenie przywrocic tam porządek.

Z Medyolanu d. 17. Maia.

Huk armat zapowiedział nam wczora otworzenie posiedzeń kollegii właścicielow. W wieczor nasze oba teatry były z tego powodu illuminowane, i był za wolnem wniściem bal dany.

Doniesienia, które ciągle odbieramy o skutkach ostatniego trzęsienia ziemi, są poniekąd bardzo smutne, rząd posłał przeto miastom i wsiom, które naywięcey ucierpiały śpieszną pomoc.

Z Berna d. 20. Maia.

Zgromadzenie konstytucyyne przyięło wczoray iednomyślnie proiekt nowey konstytucyi przez wyznaczoną kommissyą wypracowany. Zbliża on się bardzo do proiektu d. 29 Maia 1801 zrobionego. Urządzenia względem dziesięcin i czynszow, które do tylu zaburzeń były powodem, a nawet w ostatnim powstaniu kantonu lemanskiego służyły za pobudkę, maią bydź iak zapewniaią, bardzo słuszne, i podaią każdey administracyi kantonowey sposoby do pogodzenia kupna sprawiedliwością dla gospodarzy. Zgromadzenie zatrudni się teraz mianowaniem senatu, i mniemaią, że wszystko co się tylko ściąga do wykonania nowey konstytucyi w tym tygodniu ukończone zostanie.

Z Frankfurtu d. 24. Maia.

Dowiaduiemy się z Koburga, że Xżna wdowa Sasko-Koburgska, z domu Brunswik-Wolfenbüttel, umarła na apoplexyą w roku 78 życia.

Landgrafowa Hessenkasselska wyiechała z Kassel do Ballenstadt, landgraf do Wilhelmshoch.

W iednem pismie niemieckim pod d. 19 t. m. czytamy: "Tayny wydział zatrudniaiący się w Paryżu interessami Niemiec, zakończył iuż swe prace, i spodziewamy się, że pierwszy konsul wkrótce oświadczy w tey mierze swe myśli."

DODATEK

DO Nru. 47.

GAZETY KRAKOWSKIEY.

W NIEDZIELĘ DNIA 13 CZERWCA 1802

Wypis z podroży Pana Kuttner do Danii.

JP. Kuttner znany z swoich listow o Islandyi, Anglii i innych kraiach przedsięwziął w roku 1797 podroż po Niemczech, Danii, Szwecyi, Norwegii i niektórych okolic włoskich, czego w r. p. bardzo piękne wydał opisanie. Czuły i nader uważny na wszystko cokolwiek go otacza, nie mogł nie wpaśdź na myśli dotąd nieprzytrafione innym, ieżeli to tylko iest prawdą, że geniusz każdego człowieka od wszystkich innych się rożni. Ażebyśmy tem lepiey Danii się przypatrzyli, należy nam, że tak powiem, podrożowac razem z autorem.

P. Kuttner wyieżdzaiąc z Niemiec przybył do sławney kopanicy eyderskiey, która morze baltyckie z północnem łączy. Ten kanał wielkiego iest użytku dla handlu zwłaszcza wczasie woyny, bo wszystkie statki kupieckie unikaiąc niebezpieczeństwa tamtędy idą. Sluza na tem kanale przy mieście Knopp szczególniey zastanowiła uwagę autora. " Nie wiem, mowi on, czyli w Anglii, a nawet i Hollandyi można co nad to rozkoszniejszego, wygodniejszego, i lepiey zbudowanego uyrzec. Widziałem wielki okręt tamtędy przechodzacy, płynął rownie predko iak łatwo i tylko pół godziny do przybycia na niższą kopanice potrzebował. ,, Eyder dzieli Holsztyn od Slezwiku, iak wskazuie napis bramy rendsburskiey *Eidora Romani Terminus Imperii.*

Przebywszy Knopp postrzegać się daie zamek hrabi Baudissin nad brzegiem kopanicy, otoczony pięknym parkiem i ogrodem którego część iedna starożytnością oddycha. Ta budowa pomiędzy naywspanialszemi i naywyborniejszymi mieścic się może. " Dziwna rzecz, mowi daley P. Kuttner, skąd pochodżi ta rozkoszna piękność po całey okolicy tey sluzy rozlana, ale świeżość powietrza, wykwint budowy, i troskliwe ochędostwo w utrzymywaniu tey śluzy, wszystko to połączone z pięknością mieysc okolicznych, czyni nayrozkoszniejszy widok. Wreście sama kopanica nic w sobie nadzwyczaynego nie ma, a nadbrzeżne ścieszki dalekie są od piękności angielskich.,,

Trudno iest znaleść pięknieyszą i bardziey urozmaiconą przechadzkę, iaka się od Knopp aż do morza znayduie: widok morza, i brzegow, statkow i wielkich okrętow, gaikow i lasow, niw i ogrodow, zamkow, składow, i chatek, wszystko to zdaie się nawzaiem połączac dla upięknienia widokow, i ubawienia oczu.

O trzy mile od Knopp leży pierwsze miasto ślezwickie Eckernforde. To miastecko pod pięknym laskiem u podnozka gory zasiadłe, którego mury nieustannie tłuką morskie bałwany, dziwnie podoba się oczom. W iego porcie buduią znaczne okręty do zachodnioindyyskiego handlu przeznaczone.

Daley znowu o 3½ mile znayduie się stolica Xięstwa. " Nie widziałem nic, mowi autor, coby mogło wyrownywać piękności Sleżwiku. To miasto wziętoby za stolicę, którego demokratycznego kantonu Szwaycaryi. Są w niem takowe mieysca, gdzie sam sobie nie dowierzasz czyli się w mieście znayduiesz. Nie widzieć tam, iak tylko wieyszczyznę. Role i zielenniki tuż przy sobie leżące, i zaledwo iedną przedzielone ulicą; tam

z iedney ſtrony przezieraią budynki, z drugiey rozrzucona dzikowizna usuwa zoczu budowle. Długa nader ulica na wskroś ie przezrzyna, i prawie całe składa, ale na nieyże samey porozdzielane domy tylu mury ogrodow lub długie łączą dziedzińce. Te pomięszkania wieyskiem udarowane powietrzem, ledwo iedno piętro a czasem doł tylko maią. Drzewo à gdzie niegdzie cegła są iedyne materyały do budowania użyte, nic to iednak piękności widoku niepsuie przez ochędoſtwo mieszkańcow i zwyczay farbowania ścian domow. Przezroczyſtość okien i inne ozdoby do tego ſtopnia były dla mnie mamiące, żem ſię iuż do Anglii, iuż do Hollandyi mniemał bydź przenieſionym. „

Miaſto Slezwik ieſt na poł mili długie, ale nie ludne. Slachta pospolicie przepędza tam zimę, i ieſt to mieszkaniem Xcia Karola Haskiego, iako rządcy xięſtw Holsztynu i Slezwiku. Handel i teatr iego są mizerne. Kościoł katedralny noſi cechę wiekow upłynionych. Widzieć tam mnoſtwo posągow drewnianych, wyſtawuiących całe dzieie biblii, i suto pozłacanych. Niektóre z tych posągow są dosyć dobrey rzeźby. Zamek gottorpski, gdzie rządca mieszka ieſt niedaleko miaſta, i ma rozkoszny widok. W dnie gali bywa tam po ſto i więcey osob.

Flensburg o 4 mile od Slezwiku leżące, ieſt nayhandlownieyszem i nayważnieyszem w całem państwie miaſtom wyiąwszy Kopenhagę i Altonę. Wszyſtko tam ieſt w ruchu, ulice mnoſtwem ludu zawsze napchane, wszędzie pracowitość i przemysł widzieć się daie. Lecz aby poznać rozciągłość i piękność tego miaſta trzeba go uważać z gor od ſtrony Apenrade Flensburg rownie iak i Slezwik iednę prawie składa ulicę, ale domy są nader wygodne, a piękności ich trudno ocenić; rozległe ogrody port otaczaią. Kupiec przechodząc ſię po swym ogrodzie zwraca swoy wzrok na port, zatokę i wzgorki przeciw ległego brzegu, a nadewszyſtko co naybardziey intereſſuie, ma, że tak powiem przede drzwiami swoie okręty. Lasem masztow port zawsze napełniony. Jeżeli w Flensburgu znayduiemy bogatszych kupcow niż w innych miaſtach handlowych, przypisać to należy połączeniu oszczędności z przemysłem.

Zyzność i bogactwa wyspy Alsen należącey do Xięcia Auguſtenburg teścia Krolewicza naſtępcy, rownaią się naybogatszym angielskim prowincyom. Zdaie ſię patrząc na tę wyspę, że tam handel całego świata zgromadzono.

Domy miaſteczka Appenrade wprawiaią w omamienie, tak dalece, że ſię zdaie widzowi bydź w Hollandyi. Wazony pełne kwiecia zdobią wszystkie okna, a blask kruszczow i meblow lśkni ſię po wſzyſtkich izbach domow. W porcie dosyć widzieć można okrętow, ale te powiększey części są własnością mieszkańcow.

Stąd o 4 mile leży miaſteczko Haderleben u podnożka gor iutlandskich. To miaſteczko ma kilka rękodzielni i niewielki handel. Mieszkańcy iego są bardziey Niemcy niż Duńczycy.

Daley opisuie autor miaſto Chriſttansfeld, nazwane mieyscem świętem, od braci morawskich zamieszkałe. Handel i przemysł mieszkańcow czyni to miaſto świetnem. Znaleść tam można rozmaite rękodzielnie, wprawdzie ordynaryyne ale trwałe i dobrze wyrobione.

Tu autor wiechał do Jutlandyi. Przekor niezmierny uderzył iego oczy. Nigdzie przemysłu, a nawet i porządney auſteryi nie znalazł. Jutlandczyk ocieżały bawi ſię tylko lulką i piwem, zlecaiąc pracę żonom i naiemnikom. Nieochędoſtwo przeraża cudzoziemcow.

(*Reszta potem.*)

DONIESIENIA.

Podaie się do powſzechney wiadomości: że na korzyść Król: miaſta Koſzyc 26 Czerwca b. r. o 9 godzinie przed południem w pomienionym mieście przez publiczną licytacyą wypuści się w dzierżawę:

Po 1sze Grunt tego miaſta Poręba zwany na 3 lata, a to od 1go Września b. r. do oſtatniego Sierpnia 1805; roczna cena fiskalna onego wynosi 3 zł. ryn.

Po 2gie Propinacya mieyska na rok ieden i 4 miesiące, mianowicie od 1go Lipca b. r. aż do oſtatniego Października 1803, ktorey roczna cena fiskalna 240 zł. ryn. wynosi.

Ochotę dzierżawienia maiący wzywaią się zatym na dzień powyżey oznaczony, i maią mieć przysobie pieniądze gotowe w iloſci ſtosowney tak do złożenia 10 procentowego zakładu, i zaliczenia połroczney offiary naywyżſzey, iako też do złożenia gotowey kaucyi, lub opatrzyć się kaucyą fideiuſſoryczną, ktoraby mogła bydź przyiętą. W Krakowie d. 31go Maia 1802.

Riedheim, Staroſta Cyr.

Z powodu, że na dniu 6tym Kwietnia r. b. powtornie rozpisana licytacya Lubelsko mieyskiey z wyszynku wina intraty bezskutecznie mineła; na mocy wysokiey gubernialney rezolucyi ddato 14 Maia a cur. Nr. 8991 trzecia licytacya na dzień 28go Czerwca r. b. naznaczona, czas dzierżawy na rok ieden i miesięcy cztery, to iest od 1 Lipca r. b. ograniczony, i prætium fisci czyli pierwsza do wywołania cena na rok ieden 600 zł. ryn. wymierzona została. Arędować chęć maiące osoby maią zatym na wyznaczonym dniu o godzinie 9tey przed południem opatrzywszy się 10cio procentowym vadio, na tuteyszym mieyskim ratuszu, gdzie ta 3cia licytacya odprawiac się będzie znaydować.

Dan w Lublinie dnia 26 Maia 1801.

Z Ces. Kr. Lubelskiego Urzędu Cyrkularnego.
Friedr. Karol Schmelz, Star. Cyr.

Dnia 14 przyszłego Miesiąca Czerwca r. b. będzie Propinacya do Państwa Słomnickiego należąca razem z Mostowym, tudzież Młynow dwa ieden o trzech, a drugi o dwoch złożeniach, rowniesz Folusz ieden i Oleynia wszczegolności na rok ieden to iest: od 1go Lipca t. r. aż do ostaniego Czerwca przyszłego 1803 roku przez licytacya naywięcey ofiaruiącemu w dzierżawe wypuszczona i licytacya na Forwarku Słomnickim trzymana.

Prætium fisci czyli summa do pierwszego wywołania wynosi Ryńskich 1200. Każdy chęć do zaadzierżawienia maiacy ma się na dniu wyżey wyrażonym o godzinie 9 zrana na Folwarku Słomnickim znaydowac, z Vadium 10ta część Fiskalney ceny wynoszącem, bez którego żaden do licytacyi przypuszczony bydź nie może. zaopatrzyć, i które każdemu ooby się iako naywięcey ofiarniący przy teyże dzierżawie nieutrzymał, po skonczoney licytacyi natychmiast powrocone będzie. O Punktach kontraktowych czyli kondycyach można się codziennie w Prefekturze Słomnickiey dowiedzieć.

W Promniku d. 21 Maia 1802.

A Cæsareo Regio Universali Appellationum Tribunali Galliciæ Occidentalis, omnibus & singulis quorum interest, aut interesse poterit, hisce notum redditur: quod duo individua in juvamen R. Judicio Poenali Cracoviensi præstandum, erga diurnum 1 fl. Rh. 30 xr. imo visis extraordinariis qualitatibus erga altius adhuc hisdem pendendum assumentur: Quamobrem tale munus cum diurnali Pensione acceptaturis incumbet, in spatio quatuor septimanarum Libellum supplicem; in quo præter cæteras qualitates ætas Majorennitatis, Decretum Eligibilitatis pro munere Assessoris Criminalis, bona Moralitas, tum scientia Linguæ latinæ, & polonicæ, demonstranda est, Cæsareo Regio huic Appellationum Tribunali exhibere.

Nicolaus Urbański.
Levinski, V. P.

Ex Consilio C. R. Appellationum Tribunalis Galli: Occid:
Cracoviæ 28 Maii 1802.
Wimberg, cons.
Piekarski.

Przy dzisieyszey Gazecie znayduie się drugi Dodatek.

Każdemu do wiadomości podaie się:

1) *Iż Propinacya z Piwa i Wodki miasta Skrzynno dnia 29 Lipca r. b. zrana o godzi: 9tey przez publiczną licytacyą naywięcey daiącemu w dzierżawę puszczoną będzie.*

2) *Ze takowe zaarędowanie Propinacyi dniem 1 miesiąca Listopada 1802 zaczyna się i dniem ostatnim Października kończy się.*

3) *Iż chęć maiący licytowania gotowemi pieniędzmi ryń: 53 kr. 48 iako 10tą częścią fiskalney ceny ryń: 538 zaopatrzyć się i takowe przed licytacyą złożyć maią.*

4) *Ze warunki zaarendowania przy licytacyi publicznie w Kraiowym ięzyku uwiadomione będą. Końskie Dnia 10 Maia 1802.*

W Niebytności JW. Kryeskapitana.
de Weyhrother, C. K. kommissarz cyrkularny.

Z strony Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa, wszystkim komu o tem wiedzieć należy, wiadomo czyni się, iż Dorotha pierwszego małżeństwa Aperkiewiczowa,

powtórniego Strzałkowka, trzeciego Srozecka pozostałego Jozefa Srozeckiego mieszczanina tuteyszego małżonka, w dniu 26 Listopada roku 1800 tu w Krakowie w domie pod Nrem 650 stoiącym, zmarła. — Wszystkim przeto, którzy do dziedzictwa po śmierci tey zostałego, prawo iakowe mieć rozumieią, ninieyszemi zaleca się, ażeby deklaracye swoie (czyli dziedzictwo pomienione z dobrodzieystwem prawa i inwentarza obiąć, albo raczey iego zrzec się chcą) aż do d. 28 Czerwca r. b. godziny 10 ranney, iako czasu do pertraktacyi przeznaczonego, tuteyszemu Magistratowi tym pewniey podali, gdyż inaczey spadek takowy nawzwyż rzeczonym dniu odzywaiacym się i legitymuiącym przysądzony, i oddany będzie. — Dan w Krakowie 28 Maia 1802.

J. Gellinek.
Łodzinski.
F. Pohlberg.

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecz: Krakowa.
Hohn.

Z Strony Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa wszystkim komu o tym wiedzieć należy wiadomo czyni się, iż do maiątku wszelkiego ruchomego i nieruchomego po zbiegłym Janie Libickim mydlarzu, i mieszczaninie tuteyszym zostałego, w tey prowincyi znayduiącego się, Zbieg wierzycielow otwartym został.

Wszyscy przeto w ogóle wierzyciele, którzy do roszczenia, przeciw zadłużoney massie rzeczonego Jana Libickiego pretensyi prawo iakowe mieć sądzą, ninieyszemi tym końcem zapozywaią się, ażeby po dniu 1 Lipca 1802 godziny 10 ranney, pretensye swoie przez podawane w sposobie processu ordynaryinego, przeciwko ustanowionemu, w osobie adwokata prowincyonalnego P. Karola Kręgczyka, Kuratorowi teyże zadłużoney massy prośby, przed sądami magistratu tuteyszego tym pewniey wyznali, i w tey prośbie nie tylko żałoby swe rzetelność, ale nadto prawo (mocą którego w tey lub owey klassie umieyszczonemi być pragną:) mocno udowodnili, gdyż po upłynieniu rzeczonego terminu, nikt więcey słuchanym nie będzie, i owszem tym którzy w pomienionym ciągu czasu, swoich pretensyi sądowi nie oznaymią, takowegoż ogolnego zadłużonego maiątku nie i ruchomego w tey prowincyi znayduiącego się, iaki teraz iest, i na przyszłość okazać się może, i ile przez oświadczaiących się wierzycieli uszczuplonym zostanie zgoła bez wszelkiego wyłączenia takowe likwidowanie, chociażby im nawet prawo wynadgrodzenia, służyło, albo chociaż byteż rzecz iakową prawem posiadłości z teyże massy windikować im należało, albo chociażby nakoniec rzetelność żałoby swey przez zastaw, lub hypotekę ostrzeżoną mieć sobie wykazali, tak dalece zabronione będzie, iż podobni wierzyciele, gdyby co zadłużoney massie winni byli, nie wchodząc w to iż im się prawo wynadgrodzenia, zastawu, własności lub hypoteki należy, dług massie należny zapłacić obowiązanymi, i przymuszonemi będą.

Mimo tego przeznacza się wszystkim wierzycielom dzień 1 Lipca 1802 godzina 10 ranna tym celem, ażeby stawiwszy się albo osobiście, albo przez siebie umocowanych pełnomocnikow, Pana Józefa Morazego, za kuratora dóbr tymczasowo ustanowionego, albo potwierdzili, albo innego ustanowili, tudzież deputacyą kredytorow obrali, i nakoniec władzę teyże deputacyi wierzycielow, iako i kuratora dóbr ograniczyli, w przypadku zaś przeciwnym, gdyby nikt z wierzycieli pomienioney massy w dniu przeznaczonym nie stawił się C. K. sąd magistratualny Krakowski tak kuratora dóbr, iako i deputatow, ażeby też i z niebezpieczeństwem niestawaiących obierze, i ich władzę oznaczy.

Stosownie więc do tego obwieszczenia każdy z wierzycieli rządzić i szkody strzedź się ma, tak bowiem opiewaią tuteysze kraiowe prawa.

Dan w Krakowie d. 20 Maia 1802

J. Gellinek.
P. Łodzinski.
F. Pohlberg.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krak.
Hohn.